Sahaj Adhyayan (सहज अध्ययन)

जर हे Practice Question Papers तुम्हाला खरंच फायदेशीर वाटत असतील तर तुमच्या सर्व मित्र मैत्रिणींना पाठवा.

त्यांना देखील ह्या सर्वांचा अभ्यासासाठी फायदा होऊ द्या.

For more study material connect with us on

Instagram: www.instagram.com/sahajadhyayan

YouTube (मराठी माध्यम): www.youtube.com/sahajadhyayan

YouTube (Semi/English):

www.youtube.com/SahajAdhyayanSemiEnglish

Telegram (for PDF): t.me/sahajadhyayan

Facebook: www.facebook.com/sahajadhyayan

WhatsApp (only Message, No calls): **855 289 2890**

CƵǊ ՎƵǊŜ ăŭdzŘề ՎŀűŜǊʎŀf ǊŜƎʎăűŜǊ ƘŜǊŜ

ǿǿǿ͘ăŀƘŀʔŀŘƘềŀềŀyͲʎyƙǊŜƎʎăűŜǊ

जर तुमच्या जवळ कोणत्याही इयत्तेच्या, कोणत्याही परीक्षेच्या, कोणत्याही विषयाचे, Question Papers असतील

तर ते आम्हाला WhatsApp वर पाठवा,

इतर विद्यार्थी मित्रांना त्या सर्वांचा उपयोग होईल.

This Question paper shared by Suhani from Nagpur Thanks Suhani

...Nagpur

Term - I (2021-22)

Class: XI (State)

Time: 3 hour

Subject: Sanskrit

Mark - 80

प्रथम खंड सुगम संस्कृतम्

प्रश्न 1 (क) चित्रम् दृष्ट्वा नामानि लिखतु – 4

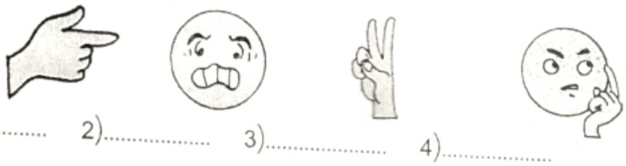

1.................... 2).................. 3)..................... 4)..................

(ख) अक्षरैः संख्यां संस्कृते लिखतु – 4

1) 90 = ... 2) 42 = ...

3) द्वात्रिंशत = ... 4) षडशीतिः = ...

(ग) अङ्कैः समयं लिखित्वा तालिकां पूरयत – 4

अङ्कैः	अक्षरैः
1) 12.00	सार्ध सप्तवादनम्
2) 2.10	पादोन द्विवादनम्
3) 7.30	द्वादशवादनम्
4) 1.45	दश–अधिक–द्विवादनम्

(घ) व्यवहारिकशब्द स्तनकः । 4

आभूषणालयः	पर्यटनम्	रुग्णालयः	कोषागारः
....	....	....	....
....	....	....	....

(मज्जुषा – पारपत्रम्, मेखला, धनादेशः, तापमापिनी, अङ्गुलीयकम्, श्रेलयानम्, नाणकम्, गुटिका)

द्वितीय खण्ड–पठित गद्यांश

प्रश्न क. 2 अ) गद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत ।

आसीत् राजा शुद्रको नाम। तस्य राज्ञः विदिशाभिधाना नगरी राजधान्यासीत्। एकदा प्रतिहारी राजानमब्रवीत्–देव, द्वारस्थिता काचित् कन्यका अन्येन केनचित् पुरुषेण सह पञ्जरस्थं शुकमादाय देवं विज्ञापयति, "अहमिच्छामि देवदर्शनसुखमनुभवितुम्।" एतदाकर्ण्य उपजातकुतूहलस्तु राजा, "को दोषः, प्रवेश्यताम्" इत्यादिदेश। तदा प्रतिहारी तां कुमारीं प्रावेशयत्। सा कन्यका राजानं प्रणनाम। स पुरुषस्तं विहङमगादाय किञ्चिदुपसृत्य राज्ञे न्यवेदयत्, "देव, विदितसकलशास्त्रः सकलभूतलरत्नभूतः अयं वैशम्पायनो नाम शुकः। तदयमात्मीयः कियताम्।" एंव नरपतेः पुरो निधाय पञ्जरमुदघाटयत्। उद्घाटिते स विहङ्गराजो राजानमुद्दिश्य राजस्तुतिपरमेकं श्लोंक पपाठ। राजा तं श्रुत्वा सत्र्जातविस्मयः प्रधानममात्यं कुमारपालितमब्रवीत् "श्रुता भवद्भिरस्य विहङमस्य स्पष्टता वर्णोच्चारणे, स्वरे व मधुरता? महदाश्चर्यम्! प्रायेण पक्षिणः पशवश्च भयाहारनिद्रासंज्ञामात्रवेदिनो भवन्ति। इदन्तु महच्चित्रम्।"

(क) अवबोधनम्। 4

1) उचितं कारणं चित्वा वाक्यं पुनर्लिखत।

शुकस्य श्लोकपठनेन राजा विस्मितः। यतः ....

प) शुकस्य उच्चारणम् अशुद्धम् अस्पष्ट्।

फ) शुकस्य उच्चारणं सुस्पष्टम्, स्वरः च मधुर।

2) कः कं वदति?

को दोषः, प्रवेश्यताम्

3) पूर्णवाक्येन उत्तरत।

राज्ञः शुद्रकस्य राजधानी का?

4) नामस्थाने सर्वनाम प्रयुज्य वाक्यं पुनर्लिखत।

<u>नरपतेः</u> पुरः निधाय पत्र्जरम् उद्घाटयत्।

(ख) घटनाक्रमानुसारेण वाक्यानि पुनर्लिखत। 4

1) पुरुषेण पत्र्जरस्य उद्घाटनम्।

2) पुरुषद्वारा शुकविशेषतायाः कथनम्।

3) शुकस्य श्लोकपठनम्।

4) कन्याकायाः राजगृह प्रति आगमनम्।

(ग) माध्यम भाषया ससन्दर्भ स्पष्टी कुरुत। 3

1) "आवेदय भगवान् कथमस्य सम्भवः किमाभिधानो वायम्।"

प्रश्न 3 (अ) पद्यांश पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तरम् ददातु।

तथा च पूर्व राजाभूत् तपस्वी करुणापरः।
दाता धीरः शिबिर्ताम सर्वसत्त्वाभयप्रदः ।।1।।

तं वञ्चयितुमिन्द्रोऽथ कृत्वा श्येनवपुः स्वयम्।
मयाकपोतवपुषं धर्ममन्वपतद् द्रुतम् ।।2।।

कपोतश्च भयाद् गत्वा शिबेरङ्कमशिश्रियत्।
मनुष्यवाचा श्येनाऽथ स तं राजानमब्रवीत् ।।3।।

राजन् भक्ष्यमिदं मुञ्चकपोतं क्षुधितस्य मे।
अन्यथा मां मृतं विद्धि कस्ते धर्मस्ततो भवेत्।।4।।

ततः शिबिरुवाचैनमेष मे शरणागतः।
अत्याज्यस्तद्ददाम्यन्यन्मांसमेतत् समं तव।।5।।

1) पुर्ण वाक्येन उत्तरत। 3

1) राजा शिबिः कीदृशः आसीत् ?

2) कपोतः कम् अशिश्रियत् ?

3) श्येनः राजानं किम् अब्रवीत् ?

This Question paper shared by Suhani from Nagpur Thanks Suhani

2) सर्व नाम स्थाने नाम। नाम स्थाने सर्वनाम् लिखतु 3

1) तं वञ्चयितुम् इन्द्रः श्येनवपुः अधारयत्। (शिबि)
2) हे राजन, क्षुधितस्य मम भक्ष्यं मुञ्च। (श्येन)
3) राजा सकलं शरीरम् अध्यरोपयत। (तद्)

3) जाल रेखा चित्रं पूरयत। 4

शिबेः विशेषणानि लिखत।

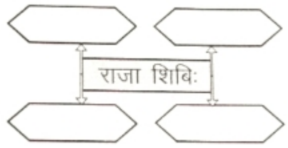

4) माध्यमभाषया सःसन्दर्भ स्पष्टी करुत। 3

माया कपोतवपुषं धर्ममन्वपतद् द्रुतम्।

तृतीय खण्ड – व्याकरण

प्रश्न क्र.3 (क): क्रियापदानां लकारैः सह मेलनं कुरुत। 6

क्र.	क्रियापद	लकार
1.	अगायत्	क) कर्मणि लट्
2.	तक्ष्यति	ख) लोट्
3.	रक्षतु	ग) लट्
4.	भजते	घ)लिङ्
5.	अभिनयताम्	ङ) लङ्
6.	आरभ्यते	च) लृट्

ख) समास तालिलां पूरयत। 4

क्र.	समासिक शब्द	समास विग्रहः	समास नाम
1)	प्रतिसप्ताहम्	सप्ताहे सप्ताहे	....
2)	भिन्नरुचिः	....	बहुव्रीहिः
3)	....	न क्षतः	नञ तत्पुरुषः
4)	....	जनेषु अनुकम्पा	सप्तमी तत्पुरुष

ग) संन्धि विच्छेद / संधीः कुरुतः 4

1) निराशोऽहम् = ... + ...
2) वपुराख्याति = ... + ...
3) .... = कर्मणि + एव
4) .... = तत् + एव

घ) अमरकोषः समानार्थी लिखतु। 4

1. वपुः =............................ 2. शीतंम् =............................
3. पक्षी =............................ 3. भृत्यः = ...

ङ) कदन्त रुपाणि लिखत। 4

क्त	क्तवतु	कृत्याः	शतृ / शानच
....	....	....	....

(सार्यः वदितव्यः, आदिष्टवान, पीतः, वहन् / वहमानः)

चतुर्थ खण्ड

प्रश्न 4 क) माध्यमभषया टिप्पणी लिखत। 6

1. लौकिकसाहित्यम् 2. उपनिषद्

ख) मेलन कुरूत। 6

'अ'	'ब'
1. कादम्बरी	क) अष्टादश
2. पुराणानि	ख) विकल्पनाधारिता
3. महाभारत	ग) गद्यपद्यमयम्
4. चम्पूकाव्यम	घ) बाणभट्ट
5. कृथा	ङ) जयः
6. वेदाङ्गानि	च) षट्

प्रश्न 5 नाम सर्वनाम तालिका परयत। 6

नं.	नाम	प्रातिपदिकम्	लिंगम्	विभक्ति	वचनम्
1.	तासु	....	स्त्रीलिंग	....	बहुवचन
2	अहम	अस्मद	....	प्रथमा	....
3	सः	....	पुलिंग	....	एकवचन